

Informace o návštěvě zařízení

Dětský domov, Základní škola praktická, Praktická škola a Školní jídelna Dlažkovice

Jedním z úkolů veřejného ochránce práv je kontrolovat [zacházení s lidmi, kteří žijí v různých institucích](#), a to včetně zařízení pro děti s nařízenou ústavní výchovou. Provádí proto tzv. systematické návštěvy těchto zařízení. Pokud zjistí pochybení nebo nějaký prostor pro zlepšení, formuluje doporučení a návrhy opatření k nápravě. Zobecňující zprávy z návštěv jednotlivých typů zařízení jsou dostupné na [internetových stránkách veřejného ochránce práv](#).

Následná návštěva Dětského domova Dlažkovice byla provedena neohlášeně s cílem posoudit realizaci předchozích doporučení ochránce. Podrobná zpráva, kterou ochránce do domova po provedení návštěvy zaslal, obsahovala několik návrhů opatření k nápravě, jež domov přislíbil naplnit. Návštěva tím byla uzavřena.

Adresa: Dlažkovice 1, 411 15 Třebívlice

Druh zařízení: dětský domov

Zřizovatel: Ústecký kraj

Kapacita: 64 lůžek

Datum návštěvy: 10. – 11. října 2012

Druh návštěvy: neohlášená

Koedukované rodinné skupiny

Zjištění a doporučení ochránce

V domově byly zřízeny oddělené rodinné skupiny (jako by domácnosti v domově) zvláště pro chlapce a dívky, koedukované (smíšené) byly pouze skupiny s dětmi do 10 let. Děti starší tak byly ochuzeny o možnost vyrůstat s dětmi opačného pohlaví, poznávat se v běžných každodenních situacích, učit se chápat vzájemnou odlišnost a jinakost.

Neexistence koedukovaných skupin měla navíc za důsledek rozdělení některých sourozenců, ačkoliv podle zákona¹ má dítě s nařízenou ústavní výchovou právo být

¹ § 20 odst. 1 písm. d) zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

umístěno společně s nimi, nebrání-li tomu závažné okolnosti v jejich vývoji a vztazích.

Ochránce opětovně doporučil vytvořit koedukované skupiny a respektovat zákonné ustanovení ohledně společného umístění sourozenců. V případě, že se domov rozhodne ze závažných důvodů sourozence rozdělit, ochránce doporučuje tyto důvody přesvědčivě zaznamenat do dokumentace.

Odpověď ředitelky domova

Ředitelka uvedla, že v domově je 8 skupin, z toho 5 již koedukovaných. Pro vytvoření dalších koedukovaných skupin je v budově třeba provést určité stavební úpravy. Domov se bude snažit v závislosti na svých finančních prostředcích tyto úpravy provést a naplnit doporučení ochránce. Ohledně společného umístění sourozenců bude domov rovněž respektovat doporučení ochránce.

Navštěvování zájmových kroužků

Zjištění a doporučení ochránce

Děti z domova, umístěného v malé vesnici s omezenou nabídkou volnočasových aktivit, neměly mnoho příležitostí navštěvovat zájmové kroužky za zdmi jeho areálu. Situace byla lepší mezi chlapci, kteří hráli aktivně kopanou za kluby z okolních vesnic. Dívky však měly možnosti menší. Poté, co byly vystaveny posměchu ze strany místních žákyň v tanečním kroužku a přestaly jej navštěvovat, nevyvinul již domov další snahu o jejich zapojení do kroužků jiných (například ve městě, kde by hrozilo menší riziko stigmatizace kvůli jejich původu).

Ochránce doporučil, aby domov podpořil začlenění dětí do běžné společnosti tím, že budou pravidelně navštěvovat kroužek či aktivitu mimo domov.

Odpověď ředitelky domova

Ředitelka uvedla, že podporuje zájem dětí o volnočasové aktivity a pracovníci domova jsou schopni zajistit jejich doprovod do kroužků v okolních městech. Na druhou stranu nemůže děti nutit, aby se do kroužků zapojily, pokud o ně nemají zájem. Dále uvedla, že děti z domova jsou zapojovány do projektů a aktivit společně s žáky okolních základních škol.

Ochrana soukromí dětí

Zjištění a doporučení ochránce

Při šetření bylo zjištěno, že vybavení sprch ani toalet nezajišťovalo soukromí dětí při provádění osobní hygieny. Některé sprchy od sebe nebyly odděleny přepážkou ani závěsem, a děti se tak musely sprchovat hromadně s ostatními. Dveře na toalety nebylo možné uzamknout nebo jinak zajistit před vpádem zvenčí.

Ochránce doporučil, aby byly sprchy vybaveny závěsy a na dveřích toalet byly instalovány zámky nebo jiné opatření (nejlépe takové, které bude personál domova schopen v případě potřeby zvenku otevřít).

Odpověď ředitelky domova

Ředitelka uvedla, že byla provedena kontrola všech sprch a chybějící závěsy byly

doplněny. Tam, kde jsou používány společné neoddělené sprchy, budou vybudovány sprchy nové.

Působení etopeda a psychopeda

Zjištění a doporučení ochránce

Přestože v domově žije velké množství dětí s poruchami chování a mentálním hendikepem, nepůsobí zde etoped (specialista na poruchy chování) ani psychoped (nebo speciální pedagog), který by garantoval kvalifikovaný přístup. Ačkoliv předchozí ředitel požádal zřizovatele o uvolnění finančních prostředků, aby bylo možné tato pracovní místa vytvořit, ten jeho žádosti nevyhověl.

Ochránce má za to, že přítomnost etopeda a psychopeda je vzhledem k charakteristice dětí žijících v domově nutná, a doporučuje, aby domov opět požádal o vytvoření těchto pracovních pozic, respektive o zvýšení počtu pedagogických pracovníků.

Odpověď ředitelky domova

Ředitelka uvedla, že v roce 2013 došlo k navýšení zaměstnanců o jednu vychovatelku a ve škole působí rovněž školní psycholožka. Domov bude nadále jednat se zřizovatelem ohledně pracovního místa psychopeda a hledat odborníka v tomto oboru.

Dobrá praxe

Pracovníci domova se dětem věnují s velkým nasazením, ač je jejich práce vzhledem k charakteristice dětí velmi náročná.

Domov zajišťuje kontakt mezi dětmi a jejich rodiči a pomáhá dětem i poté, co domov opustily.